

Охорона культурної спадщини:
анотований бібліографічний список

2025. – Вип. 5. – 37 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Аничин Є. М. Глина в українській культурі / Євгеній Аничин, Артур Ароян, Інна Гуржій. – Полтава : Автограф, 2024. – 162 с. : фот. – (Серія : Історія полтавської фотографії). **Шифр зберігання в Бібліотеці: B84426** *За допомогою унікальних фотоматеріалів автори презентували культуру й побут, традиційну оселю та унікальний гончарний промисел Полтавщини. Розкрито вплив реформ другої половини XIX ст. на традиційні ремесла та керамічне виробництво. Висвітлено успішний досвід Полтавського губернського земства у збереженні та відтворенні народних традицій гончарства. Дослідженням охоплено історичний період від другої половини XIX ст. до першої третини XX ст.*

2. Бербець В. Калуська фортеця XVI – XVII ст. [Електронний ресурс] / Вікторія Бербець // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 78-95. *Досліджено архітектурні особливості міста-фортеці Калуш – одного із найдавніших міст Західної України, розташованого в Івано-Франківській області. З наданням магдебурзького права в XVI ст. Калуш став важливим торговельним і культурним центром із великим оборонним потенціалом: укріплене місто-фортеця XVI ст. було закладено як ідеальне, з регулярним плануванням та Старостинським замком. Проте архітектурно-містобудівна спадщина цього періоду майже не проглядається в сучасній забудові. Оборонні укріплення були знівельовані, а забудова майже повністю знищена під час Першої та Другої світових воєн. Під час аналізу картографічних джерел та зіставлення їх із сучасною*

топонімною для ідентифікації укріплень фортеці, а також проведення натурних обстежень виявлено частково збережену регулярну планувальну структуру включно з історичними вулицями та оборонними елементами. За результатами дослідження розроблено пропозиції регенерації міста-фортеці XVI – XVIII ст. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38651/berbec.pdf>

3. Бубенок О. Б. Тюркські впливи на килимарські традиції Лівобережної України і Болгарії (на матеріалах колекцій музеїв Харкова і Софії) [Електронний ресурс] / Олег Борисович Бубенок, Андрій Олександрович Сошніков, Марія Валеріївна Тортіка // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 293-301. *Розглянуто спільні східні витoki українського та болгарського килимарства, зокрема тюркське походження слова «килим» і схожість технологій. Описано вертикальні ткацькі верстати в Центральній Україні та розвиток коцарства на Слобожанщині, пов'язаний із переселеннями з Правобережжя. Болгарське килимарство представлено як традиційну домашню індустрію з двома техніками — прасувальною і тканною. Проаналізовано характерні мотиви, природні барвники та орнаментику, подібну до килимів Центральної Азії. Килимарство обох народів розглянуто як важливий елемент нематеріальної культурної спадщини, що відображає історичні зв'язки, традиції та естетичні уявлення українського та болгарського народів.* Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/559/522>

4. Будь-яка вибухова хвиля може зруйнувати мозаїки XI століття у Софійському соборі [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 18 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що у світовій практиці не існує засобів, які на 100 % могли б захистити Софію Київську від воєнних дій. Про це в інтерв'ю «Укрінформу» повідомив перший заступник генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Вадим Кириленко. Він зауважив, що «Софія Київська» - це унікальна пам'ятка XI ст., де збереглися понад 240 кв. м мозаїк і понад

3000 кв. м фресок. Будь-яка вибухова хвиля – навіть без прямого влучання – може завдати непоправної шкоди. Акцентовано, що кращі українські та закордонні науковці працюють над тим, щоб знайти ефективні засоби захисту. Але на практиці навіть захисні екрани можуть створити ризики: вони занадто важкі, порушують мікроклімат і можуть спричинити осідання ґрунтів. Наголошено, що 18 квітня, світ вшановує Міжнародний день пам'яток і визначних місць, який покликаний нагадати про важливість збереження культурної спадщини. Для України в умовах війни це не лише символічна дата, а щоденна реальність боротьби за власну історію. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983678-budaka-vibuhova-hvila-moze-zrjnuvati-mozaiki-xi-stolitta-u-sofijskomu-sobori.html>

5. В Україні з'явиться єдиний цифровий музей пам'ятних місць [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 28 квіт. - Електрон. дані. Подано інформацію, що в Україні планують створити єдиний цифровий музей пам'ятних місць, якими прокладуть національний маршрут. Про це розповіла перша заступниця міністра розвитку громад та територій Альона Шкрум під час форуму «Стратегія розвитку культури в Україні на 2025 - 2030 роки». Очікується, що оцифровані дані будуть представлені кількома мовами і доступні до перегляду, зокрема, завдяки VR-технологіям. За словами заступниці міністра, очікується лаконічний проєкт, який не потребуватиме значних коштів. Фізичні місця, які підлягатимуть меморіалізації, повинні бути інклюзивними, уточнила посадовиця. Після кількох робочих зустрічей щодо створення маршруту меморіалізації Мінрозвитку вже отримало пропозиції, що можуть стати основою стандартів проєкту. Текст:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/37862/2025-04-28-v-ukraini-zyavytsya-iedynyy-tsyfrovyi-muzey-pamyatnykh-mists/>

6. Віблій П. Інвестування в збереження культурної спадщини України в умовах війни: досвід музеїв Львова [Електронний ресурс] / П. Віблій, А. Япринцева, М. Рагуліна // Галиц. екон. вісн. - 2025. - Т. 93, № 2.

- С. 41-49. Зазначено, що від початку російської збройної агресії проти України було пошкоджено або зруйновано понад 1500 об'єктів культурної спадщини, в тому числі понад 100 музеїв. На жаль, крім зовнішніх загроз, культурна спадщина в наш час має і внутрішні ризики, пов'язані з нестачею фінансового забезпечення. Позаяк її охорона покладена головно на державні інституції, які в умовах воєнного часу та зумовленої ним економічної кризи перебувають у жорстких умовах вкрай обмеженого фінансування, а тому потребують пошуку альтернативних джерел забезпечення. Вказано, що найперспективнішим варіантом вирішення цієї проблеми є залучення організацій-інвесторів як вітчизняних, так і зарубіжних. Зазначено, що від початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України культурні заклади Львова отримали потужну матеріальну підтримку цілої низки фондів і організацій: Державного природознавчого музею НАН України та Музею народної архітектури та побуту у Львові ім. К. Шептицького, що стало можливим завдяки підтриманню вітчизняних – Національного фонду досліджень України, Українського культурного фонду, ГО «*Museum for change*» та зарубіжних організацій – Міжнародного альянсу для захисту спадщини в зонах конфлікту (*ALIPH Foundation*), «*House of Europe*», «*Culture Helps*» (*Zusa*) тощо. Наголошено, що всебічна підтримка культурної спадщини у військовий час є одним із першочергових і має стратегічне значення для збереження національної ідентичності. Державні, та насамперед – приватні інвестори мають керуватися не лише своїми комерційними інтересами, але й усвідомленням важливості культурної спадщини в національному та глобальному вимірах у контексті сталого розвитку України та її інтеграції у Європейську спільноту. Текст : <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1421>

7. Вітченко Д. Історичне планування м. Вовчанськ Харківської області: особливості збереження та регенерації [Електронний ресурс] / Денис Вітченко // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 131-

140. Розглянуто проблему застосування наявних історико-містобудівних досліджень та пропозицій територіальних пам'яток охоронних обмежень станом на 2010-ті рр. для повоєнних заходів із організації збереження містобудівної спадщини зруйнованого в ході воєнних дій міста. Йдеться про створення можливостей для консервації й перспективної регенерації забудови історичного ареалу м. Вовчанськ. Результати дослідження культурної спадщини можуть бути використані під час повоєнних заходів із охорони містобудівної спадщини, створення умов для перспективної регенерації пам'яток. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38688/vitchenko.pdf>

8. Воронова Н. С. Україно-польські історико-культурні комунікації в добу цифровізації [Електронний ресурс] / Надія Сергіївна Воронова, Олексій Володимирович Прокопенко, Кирило Дмитрович Подніглазов // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 302-308. Досліджено історико-культурні взаємини України та Польщі в контексті цифровізації та транскордонного співробітництва. Розглянуто як історичні аспекти взаємодії, так і сучасні форми культурного обміну, зокрема оцифрування архівів, створення цифрових платформ і застосування інновацій у гуманітарних дослідженнях. Окрему увагу приділено викликам, що виникають через різний економічний статус країн і наявність державного кордону, який ускладнює комунікацію. Транскордонне співробітництво подається як інструмент подолання бар'єрів і зміцнення культурних зв'язків. Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/560/523>

9. Вчені показали бронзовий дзвін, який знайшли неподалік фундаментів Десятинної церкви [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 4 трав. – Електрон. дані. За повідомленням Національного музею історії України, українські вчені показали бронзовий дзвін, який знайшли неподалік від фундаментів Десятинної церкви під час розкопок групи Теодосія Мовчанівського у 1937 р. Йдеться про бронзовий дзвін XII – XIII ст. у формі «цукрової голови», який, імовірно, важив близько 80 кг і був

встановлений на дерев'яній дзвіниці біля храму. Такі дзвони виготовляли західноєвропейські майстри, адже у Візантії вони не були поширені. На Русі дзвони з'явилися в XI ст. як трофеї з розграбованих церков. Наведено приклади пограбувань Десятинної церкви в 1171, 1203 і 1240 роках. Під час нападу монголів дзвони вивозили разом із іншими захопленими святинями із пограбованих церков підкорених міст. Текст: https://risu.ua/vcheni-pokazali-bronzovij-dzvin-yakij-znajshli-nepodalik-fundamentiv-desyatinnoyi-cerkvi_n155921

10. Гайдар В. Місце втраченої архітектурно-містобудівної спадщини у сучасному середовищі українських міст [Електронний ресурс] / Володимир Гайдар // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 121-130. Вказано, що наразі в наших історичних містах маємо значну кількість втрачених цінних архітектурних споруд і комплексів, які не відомі суспільству. Це унікальні об'єкти, які мали історичну, містобудівну, науково-реставраційну цінність, їх місце та роль у об'ємно-просторовій структурі міст часто була ключовою. На прикладі втраченої сакральної споруди – греко-католицької церкви XVII ст. у історичному місті Івано-Франківськ подано варіант символічного ознакування втраченого цінного об'єкта. Розроблений та втілений у життя проєкт “Сквер із пам'ятним знаком на честь першої української церкви Святого Воскресіння (XVII ст.) у м. Івано-Франківську”- це композиція об'ємно-просторового символічного ознакування української церкви, яка допомагає сформувати цілісну картину сприйняття архітектурно-містобудівної спадщини міста. Об'єкт розташований у сформованому історичному середовищі, вдало доповнює його та символізує українську спадщину минулого. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38687/gaydar.pdf>

11. Данчак О. Житлові будинки середини XIX - початку XX ст.: особливості підвищення енергоефективності у історичних житлових будинках [Електронний ресурс] / Орест Данчак // Сучас. проблеми дослідж.,

збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 141-149. *Вказано, що одним із пріоритетних напрямків реконструкції історичних житлових будинків є вирішення проблем щодо їхньої енергоефективності. Проаналізовано принципи утеплення фасадів будинків, які не можуть бути утеплені ззовні через історичну та культурну цінність. Розглянуто історію формування історичної житлової забудови України, проаналізовано причини щільної забудови історичних кварталів, розглянуто питання підвищення енергоефективності історичних житлових будівель. Насамперед, розглянуто сучасні методи підвищення енергоефективності будівель. Наведено приклади світового досвіду застосування енергоефективних технологій під час реконструкції будинків, які відносяться до історичної забудови.* Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38690/danchak.pdf>

12. Дев'ятко Н. В. Особливості актуалізації сучасних українських історично-культурних світоглядних кодів [Електронний ресурс] / Наталія Володимирівна Дев'ятко // Вісн. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. – Харків, 2024. – Т. 3 (№ 62). – С. 25-41. *Зазначено, що природна національна ідентичність захищає особистість від ворожих маніпулятивних впливів. Це дуже важливо під час гібридних війн. Базові світоглядні коди мають реалізацію через історичну пам'ять та культуру. Часто ці реалізації є взаємопов'язаними. Досліджено сучасні актуалізації базових світоглядних кодів, які відповідають за національну самоідентифікацію особи і формують національний культурний простір. Наголошено, що під час гібридних та інформаційних війн саме світоглядні коди піддаються найпотужнішим атакам з боку ворога, оскільки їхня глибинна зміна суттєво впливає на світогляд та національну ідентичність людини.* Текст: <http://fil.nlu.edu.ua/article/view/310642>

13. Денисюк Ж. З. Українська культурна ідентичність як основа національної стійкості та культурної політики [Електронний ресурс] / Жанна Захарівна Денисюк // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 309-315. *Досліджено вплив української культурної ідентичності на формування національної стійкості (резильєнтності) в умовах сучасних викликів, зокрема російської агресії. Проаналізовано роль культури, мови, традицій і національної пам'яті у зміцненні соціальної згуртованості та державотворчих процесів. Розглянуто культурну політику України як стратегічний інструмент підтримки ідентичності, збереження спадщини та протидії інформаційним загрозам. З'ясовано, що вплив війни на процеси консолідації нації здійснюється через культуру, мову, традиції, символіку тощо. Висвітлено культурологічний вимір національної стійкості як основи адаптації суспільства та передачі ідентичності наступним поколінням.* Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/561/524>

14. Добгалюк Б. Еволюція громадських архітектурних об'єктів: від античності до сучасності [Електронний ресурс] / Богдан Довгалюк // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 1). — С. 21-30. *Досліджено еволюцію громадських архітектурних об'єктів від античності до сучасності як процес, що відображає культурні, соціальні та політичні трансформації суспільства. Розкрито роль громадських просторів у формуванні міського середовища та ідентичності спільноти. Увагу приділено сучасним вимогам до архітектури — інклюзивності, багатофункціональності та екологічності. Зазначено, що еволюція громадських архітектурних об'єктів показує, як архітектура адаптується до нових соціальних реалій, формуючи культурний ландшафт, який зберігає історичну спадщину та водночас відображає сучасні прагнення до інновацій, доступності та сталого розвитку.* Текст: <https://science.lpnu.ua/uk/sa/vsi-vypusky/volume-7-number-1-2025/evolyuciya-gromadskiyh-arhitekturnyh-obyektiv-vid-antychnosti>

15. Доценко А. І. Пам'ятні місця України у легендах та народних переказах / Анатолій Іванович Доценко ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – Київ : Ун-т «Україна», 2024. – 219 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А836955** *Це перший навчальний посібник, в якому за допомогою легенд і народних переказів висвітлено відомі у нашій країні пам'ятні місця як об'єкти туристичного значення. До посібника включені лише легенди та народні перекази, що розповідають про існуючі пам'ятні місця, які систематизовані у шість розділів за регіонами України. У кожному розділі виділено три підрозділи: легенди про природно-географічні, історико-культурні пам'ятні місця та про походження назв міст, селищ і сіл.*

16. Експонати із шести музеїв Чернігівщини планують евакуювати до безпечніших місць – МКСК [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 16 квіт. – Електрон. дані. За повідомленням Міністерства культури та стратегічної комунікації України (МКСК) із посиланням на заступника директора департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації Павла Веселова, із шести музеїв Чернігівщини планують евакуювати експонати до більш безпечних місць, які віддалені від зони бойових дій. У чергову хвилю евакуації планується включити такі музеї: Новгород-Сіверський музей; Чернігівський обласний історичний музей; Літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського в Чернігові; Сосницький літературно-меморіальний музей Олександра Довженка; Корюківський історичний музей; Семенівський історико-краєзнавчий музей. За словами Веселова, підготовка до евакуації тривала ще з 2022 р. Наразі триває оформлення пакета документів для МКСК. Після його погодження обласна військова адміністрація організує евакуацію. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982756-eksponati-iz-sesti-muzeiv-vernigivshini-planuut-evakuuvati-do-bezpecnisih-misc-mksk.html>

17. Залозна Д. Вивезення картин з України: алгоритм дій і юридичні нюанси [Електронний ресурс] / Дар'я Залозна // Юрид. газ. – 2025.

– 18 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що в умовах активної культурної інтеграції України у світовий простір виникає потреба вивезення творів мистецтва за кордон — для участі у міжнародних виставках, мистецьких проєктах, аукціонах або з метою колекціонування. Особливої актуальності набуває питання правового регулювання вивезення картин, адже кожна картина має свій правовий статус. Залежно від художньої, історичної чи наукової цінності, вони кваліфікуються як культурні цінності, що зумовлює інший порядок їх вивезення, ніж у випадку з об'єктами, які такої цінності не мають. Законодавством встановлені чіткі критерії, які визначають статус предмета та процедуру отримання дозвільних документів. На практиці багато власників творів мистецтва не обізнані з чинними вимогами законодавства, що призводить до порушень та юридичної відповідальності. Мета статті - систематизація чинного правового регулювання у сфері вивезення картин з України, з урахуванням поділу на культурні цінності та інші твори мистецтва. Текст: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/vivezennya-kartin-z-ukrayini-algoritm-diy-i-yuridichni-nyuansi.html>

18. Здоровило Т. Наслідки окупації : з Херсона рашисти викрали сотні тисяч архівних документів - Мін'юст [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 30 квіт. – Електрон. дані. Наведено заяву в телеєфірі заступниці міністра юстиції України Вікторії Васильчук, яка повідомила, що після звільнення Херсона виявлено нестачу майже 360 тис. документів Національного архівного фонду, викрадених росіянами. Посадовиця зазначила, що Головне управління розвитку Міністерства оборони (МО) та Державна архівна служба України активно співпрацюють для виявлення осіб, причетних до викрадення культурної спадщини, та наголосила, що правоохоронні органи можуть порушити кримінальні справи та зібрати документи для можливого кримінального переслідування. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189160/>

19. Здоровило Т. 71 рік з дня вступу України до ЮНЕСКО [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 12 трав.

— Електрон. дані. *Йдеться про участь України у роботі ЮНЕСКО – міжнародної організації, що об'єднує країни задля захисту культурної спадщини, розвитку науки, освіти та комунікацій. Зазначено, що до ЮНЕСКО Україна вступила 12.05.1954, і за цей час виступила ініціатором міжнародних програм, зокрема у сфері культури миру, протидії ненависті між народами та збереження світової спадщини. Наголошено, що у відповідь на російську агресію ЮНЕСКО ухвалило низку рішень на підтримку України, з 2014 р. Організація веде моніторинг ситуації в окупованому Криму, а у 2022 р. було затверджено програму надзвичайної допомоги Україні. Окрім того, у 2023 р. 25 українських об'єктів культурної спадщини отримали посилений міжнародний захист у межах Гаазької конвенції. Надано інформацію про українські об'єкти, внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а також вказано, що до нематеріальної спадщини людства внесено, зокрема, Петриківський розпис, Косівську мальовану кераміку, козацькі пісні Дніпропетровщини та культуру приготування борщу.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189323/>

20. Здоровило Т. Унікальний скарб: на Хортиці знайшли срібні монети часів Середньовіччя [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 4 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про знайдений археологами на острові Хортиця унікальний скарб понад 40 срібних монет, які належать до династії Саманідів, що правили в IX - X століттях у Середній Азії. Зазначено, що скарб вже пройшов процес реставрації, і наразі науковці та археологи планують підготувати цю унікальну знахідку до експозиції в музеї.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189207/>

21. Зінченко М. В українській Вікіпедії проходить кампанія, присвячена пам'яткам, які постраждали від російської агресії [Електронний ресурс] / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 22 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що до 4 травня у Вікіпедії українською мовою проходить щорічна акція “Культурна спадщина України” з нагоди Міжнародного дня пам'яток і визначних місць із*

написання та поліпшення статей про пам'ятки України, що вже втрачені чи перебувають під загрозою втрати, у тому числі через російське повномасштабне вторгнення. За даними Міністерства культури та стратегічних комунікацій (МКСК) станом на 25.03.2025 загальна чисельність пошкоджених пам'яток культурної спадщини в Україні складає вже 1419 об'єктів. Список рекомендованих до створення та покращання статей можна подивитись на сторінці проекту «Культурна спадщина України» у Вікіпедії. Текст:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/37836/2025-04-22-v-ukrainskiy-wikipedii-prokhodyt-kampaniya-prysvyachena-pamyatkam-yaki-postrazhdaly-vid-rosiyskoi-agresii/>

22. Зінченко М. У Києві оцифрували архівну документацію будівлі Національної спілки письменників [Електронний ресурс] Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 29 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що завершено оцифрування 390 сторінок архівної документації будинку Національної спілки письменників України, який зазнав пошкоджень внаслідок російської атаки дронами 01.01.2025. Про це заявив директор Департаменту комунальної власності м. Києва Андрій Гудзь. Чиновник розповів, що серед оцифрованих документів особливу цінність мають креслення фасаду будівлі, датовані 1898 р. Ці матеріали стануть основою для майбутніх проєктів реставрації та допоможуть повернути споруді її історичний вигляд, зберігаючи архітектурну автентичність. Зазначено, що оцифрування архівів БТІ є не лише кроком до збереження культурної спадщини, а й важливим заходом безпеки. Цифрові копії документів захищені від фізичного знищення, що особливо актуально в умовах війни. Текст: <https://detector.media/infospace/article/240418/2025-04-29-u-kyievi-otsyfruvaty-arkhivnu-dokumentatsiyu-budivli-natsionalnoi-spilky-pysmennykiv/>

23. Іван Марчук створив у Відні вже близько 200 картин [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 4 трав. –

Електрон. дані. Зазначено, що на початку 2025 р. у Відні створено благодійну фундацію Івана Марчука з метою збереження, дослідження та популяризації творчої спадщини художника, а також створення музею його робіт. І. Марчук, попри численні пропозиції купівлі картин, відмовляється їх продавати, прагнучи зробити колекцію доступною широкій публіці, насамперед українцям. Основні завдання фундації – зберегти твори, поширити знання про них і передати їх до музею згідно з мрією митця. Акцентовано, що український художник І. Марчук, який після початку повномасштабного вторгнення РФ був змушений виїхати до Відня, створив за час перебування в австрійській столиці вже близько 200 картин. Головним чином ці твори об'єднані у цикл "Віденські рапсодії". Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989034-ivan-marcuk-stvoriv-u-vidni-vze-blizko-200-kartin.html>

24. Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф., [12 квіт. 2024 р.] / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т технологій та дизайну ; [редкол.: М. А. Кулиняк, Д. С. Черняк]. – Київ : КНУТД, 2024. – 207 с. : іл. – Текст укр., англ. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А835902** Охорона культурної спадщини в умовах війни / П. Е. Герчанівська. – С. 7-9; Українська народна лялька – важлива складова частина вітчизняної іграшкової культури / Ф. М. Проданюк, Е. Р. Гуцалюк. – С. 40-43; Гопак – український народний та бойовий танець / Ф. М. Проданюк, Д. А. Філінова. – С. 43-46; Втрачені мозаїки та фрески Михайлівського Золотоверхого собору у Києві / Ф. М. Проданюк, А. О. Корчінська. – С. 47-50; Особливості застосування сучасних медіа ресурсів для популяризації зразків класичного мистецтва / Р. В. Множинська, О. Михальчук. – С. 61-64; Креативний туризм як драйвер формування бренду міста і перспектив (на прикладі міста Тернопіль) / Х. В. Плецан. – С. 79-81; Використання втрачених об'єктів історико-культурної спадщини в туризмі / О. В. Борисова, А. А. Матюх. – С. 88-90.

25. Каліщук О. М. Охорона культурної спадщини в Україні та Польщі: основні поняття й терміни [Електронний ресурс] / Оксана Миколаївна Каліщук // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 316-325. *Проаналізовано підходи до визначення понять «культурна спадщина» та «культурні цінності» в українському та міжнародному законодавстві, зокрема на основі Конвенції ЮНЕСКО 1972 р. Розглянуто відмінності термінології у законодавстві України та Республіки Польща, наголошено на проблемі неуніфікованості понять у сфері охорони пам'яток. Досліджено межі та взаємозв'язок між ключовими поняттями, а також особливості їх використання у науковому та правовому дискурсах. Обґрунтовано доцільність залучення громадськості й академічної спільноти до формування єдиної термінології, що сприятиме вдосконаленню пам'яткоохоронної політики в Україні з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду та національних особливостей.* Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/562/525>

26. Карамаш С. Ю. Історія Державного архіву м. Києва в документах і подіях минулого та сучасності : (документальний скарб – зберігати вічно) / Сергій Юрійович Карамаш. – Київ : Франко Пак, 2024. – 273 с. : іл., портр. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А836635 У книзі розповідається про першопочатки архівної справи в Україні, утворення і діяльність нинішнього Державного архіву м. Києва з 1930-х рр. до сьогодення. Простежено історію столичного міського архівного закладу, який зберігає документи з історії Києва, надає різноманітні послуги з пошуку історичних даних, популяризує документальну історію міста тощо. Архів існував у Київському замку за Литовської доби, при Магістраті в ратуші на Подолі, при Управі Києва в будинку Присутственних місць.*

27. Карташов А. Усередині гібридної війни. Як Одесі вийти з пастки міфу про «город с історією» [Електронний ресурс] / Артем Карташов // Дзеркало тижня. - 2025. - 15 квіт. — Електрон. дані. *Проаналізовано ситуацію в Одесі після повномасштабного вторгнення РФ в Україну,*

акцентуючи на складнощах у зміні культурного та політичного наративу міста. Одеса, яка довго асоціювалася з російською культурною спадщиною, зберігає впливи радянського та імперського минулого. З початком повномасштабної війни місто стало осередком національної єдності, проте місцева влада та частина культурних еліт продовжують підтримувати російські символи та міфи. Розглянуто маніпуляції з іміджем міста на міжнародному рівні, зокрема спроби здобути статус ЮНЕСКО, які спираються на російську версію історії. Водночас виникає суперечність між настроями одеситів, які прагнуть до змін, і діями місцевої влади, яка утримує зв'язок з імперською спадщиною. Текст:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/useredini-hibridnoji-vijni-jak-odesi-vijti-z-pastki-mifu-pro-horod-s-istorijej.html>

28. Кончаковський А. П. Київ Михайла Булгакова : фот., док., листівки з держ. і приват. архівів : фотоальбом / Анатолій Кончаковський, Дмитро Малаков. – Вид. 4-те, допов. та перероб. – Київ : АДЕФ-Україна, 2025. – 271 с. : фот., портр. **Шифр зберігання в Бібліотеці: В84412** У фотоальбомі вміщено іконографію Михайла Афанасійовича Булгакова від дня народження (1891 р.) до від'їзду з Києва у 1919 р. та світлини Києва кінця XIX – початку XXст. Фотоальбом вводить читача в атмосферу життя міста того далекого часу, дає можливість побачити Київ дитячими та юнацькими очами письменника.

29. Кралюк П. Присвоєний росіянами Хлебниківський список українських літописів [Електронний ресурс] / Петро Кралюк // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 12 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про систематичне вивезення РФ українських культурних цінностей, зокрема Хлебниковського списку — одного з найважливіших джерел українського літописання. Цей список, знайдений у 1809 р. Миколою Карамзіним і названий на честь останнього власника — Петра Хлебникова, зберігається нині в РФ, але має українське походження. Дослідники вважають, що він був створений у 1560 – 1570-их рр., ймовірно в Острозі, центрі українського культурного*

життя XVI ст. Мова списку має південноруські (українські) риси. Окрім «Повісті минулих літ», до складу списку входять також Київський і Галицько-Волинський літописи. Текст: https://risu.ua/prisvoyenij-rosiyanami-hlebnikivskij-spisok-ukrayinskih-litopisiv_n156145

30. Куліченко В. Стратегія сталого розвитку міста Ічні на основі історичних та архітектурних досліджень [Електронний ресурс] / Вікторія Куліченко, Леся Чень // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 96-107. Проаналізовано історичний розвиток м. Ічня, впорядковано та систематизовано інформацію з різноманітних джерел у формі текстового опису й схем, що висвітлюють ключові етапи історичного та містобудівного розвитку. На основі інформаційних джерел проаналізовано історію розвитку міста і визначено роль оборонних, сакральних та адміністративних споруд у формуванні його культурного ландшафту. Розроблено історико-архітектурний опорний план із позначенням об'єктів культурної та історичної спадщини. На основі польових досліджень схарактеризовано сучасний стан архітектурно-містобудівного середовища, визначено актуальні проблеми та потреби міста у сфері архітектури та урбаністики. Запропоновано стратегію сталого розвитку Ічні. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38685/kulichenko.pdf>

31. Лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка: гончар Василь Омеляненко : [з нагоди 100-річчя від дня народж. В. Омеляненка (1925 - 2021)] / ГО «Конгрес укр. керамологів». М-во культури та стратег. комунікацій України, Укр. культур. фонд, Нац. музей-заповідник укр. гончарства, НДІ керамології ; [авт.-упоряд. Л. Метка ; фот. Т. Пошивайло ; відп. ред. О. Пошивайло]. – Опішне : Укр. народознавство, 2024. — 623 с. : фот., портр. – (Видавничий проєкт «Шедеври українського гончарства») (Академічна керамологічна серія «Гончарна спадщина України XVII – XX століть» : у 70 кн. ; кн. 2). **Шифр зберігання в Бібліотеці: B84397**

Видання є дослідженням життєвого та творчого шляху, мистецької спадщини лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, заслуженого майстра народної творчості України, видатного українського гончаря Василя Омеляненка (1925 – 2021). Подано мистецтвознавчий аналіз творчості майстра, фотолітопис його життя, унікальні архівні документи, публікації та спогади про видатну постать вітчизняного гончарства. Оpubліковано твори Василя Омеляненка, що зберігаються в Національному музеї-заповіднику українського гончарства, Національному музеї декоративного мистецтва України, Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара», Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського, Полтавському художньому музеї Віктора Бажана, а також у приватних колекціях. Альбом є першою в історії Української Держави фундаментальною публікацією матеріалів про майстра народного мистецтва.

32. Лебедина О. У Києві на місці історичної садиби Зеленських зводять ЖК "Тургенєв": назва викликала обурення [Електронний ресурс] / Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. - 2025. - 18 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в Києві на вулиці Кониського, 22 знесли історичну садибу кінця XIX ст., відому як садиба Зеленських, попри меморандум про її збереження та реставрацію. На її місці розпочалося будівництво житлового комплексу з російськомовною назвою «Тургенєв», що викликало критику з боку мовного омбудсмена через порушення мовного законодавства та ігнорування суспільного запиту на дерусифікацію публічного простору. Київська міська адміністрація підтвердила порушення охоронного законодавства, а департамент охорони культурної спадщини передав матеріали справи до поліції. Будівля мала історичну цінність, однак офіційно набула статусу об'єкта культурної спадщини лише після початку її демонтажу.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/u-kijevi-na-mistsi-istorichnoji-sadibi-zelenskikh-zvodjat-zhk-turhenev-nazva-viklikala-oburennja.html>

33. Микита Потураєв, Євгенія Кравчук та Микола Княжицький зустрілися з керівниками львівських музеїв [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 1 трав. [№ 337]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 24 - 25 квітня голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв, заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук та голова підкомітету з питань культури Микола Княжицький відвідали Львів — місто, що є справжнім центром історії, мистецтва та сучасної культури України. Зауважено, що цьогоріч Львів вперше отримав почесне звання Молодіжної столиці Європи — визнання, яке відкриває нові можливості для міжнародної співпраці, культурного обміну та привертає ще більше уваги туристів з усього світу. Повідомлено, що за участю представників закладів політики говорили про важливість збереження культурної спадщини в умовах війни. Саме на Львівщину евакуювали чимало музеїв із зон бойових дій, прифронтових районів. Зокрема, у Львівську область евакуювали експонати Луганського обласного краєзнавчого музею. Також наголошували на необхідності підтримки музеїв від держави: це важливо як для промоції українських інтересів, збереження національної спадщини, так і як гарантія від держави для музеїв.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/383724>

34. Митрополичі Сади офіційно перейшли у користування УГКЦ [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 18 квіт. – Електрон. дані. *За повідомленням начальника Львівської ОВА Максима Козицького, 17 квітня завершився акт передачі території Митрополичих садів собору Святого Юра Львівської архиєпархії Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ). На початку березня цього року депутати Львівської міськради на сесії погодили цей меморандум. Нагадано, що торік у червні Верховний Суд (ВС) ухвалив рішення, яким остаточно повернув УГКЦ територію Митрополичих садів Собору Святого Юра у Львові.* Текст: https://risu.ua/mitropolichi-sadi-oficijno-perejshli-u-koristuvannya-ugkc_n155545

35. Міжнародний день культури: спадщина Пакту Реріха [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 16 квіт. [№ 326]. – Електрон. дані. *Йдеться про Міжнародний день культури, який відзначається щороку 15 квітня і присвячений збереженню та розвитку культурної спадщини людства. Зазначено, що ця дата обрана з нагоди підписання в 1935 р. у Вашингтоні міжнародного договору «Про охорону художніх і наукових закладів та історичних пам'яток», відомого як Пакт Реріха. Ініціатором Пакту став видатний художник, філософ і громадський діяч М. Реріх. Він закликав до захисту культурних цінностей під час збройних конфліктів, пропонуючи створити міжнародний правовий механізм для їх охорони. Пакт Реріха став першим міжнародним договором, спрямованим на захист культурних цінностей під час збройних конфліктів. У межах Пакту було затверджено запропонований Реріхом знак — Знамено миру, яким передбачалося позначати захищені об'єкти культури.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/383382>

36. МКСК оновить інструкції з визначення цінності музейних предметів [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 18 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що інструкції з визначення цінності музейних предметів застаріли й потребують оновлення, відтак, Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) разом із експертами громадського сектора розробить нові проєкти документів. Зокрема з коаліцією діячів культури та експертним середовищем у межах Стратегії розвитку культури на період до 2030 року МКСК працює над створенням оновлених інструкцій з евакуації культурних цінностей. Низка таких кроків включені до Операційного плану заходів з реалізації у 2025 - 2027 рр. Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 р. Перша заступниця міністра МКСК України Галина Григоренко в ефірі телемарафону «Єдині новини» прокоментувала актуальні зміни в процесі евакуації культурних цінностей з територій, що перебувають під загрозою.

Зокрема, вона роз'яснила, що на цей час більшість регіонів здійснили евакуацію цінностей першої та другої категорій - тобто, найбільш цінних частин колекцій. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983367-mksk-onovit-instrukcii-z-viznacenna-cinnosti-muzejnih-predmetiv.html>

37. На Вінниччині «Паланську печеню» визнали елементом нематеріальної культурної спадщини [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що на Вінниччині технологію приготування традиційної страви села Красеньке Іллінецької громади - «Паланської печені» включили до обласного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини. Про це повідомила провідна методистка Вінницького обласного центру народної творчості (ВОЦНТ) з питань нематеріальної культурної спадщини Марія Моторна. За її словами, запікають цю печеню на вишневих гілочках і подають до столу з маринованими вишнями. Експертна рада ухвалила рішення про внесення технології приготування цієї страви до обласного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини 17 квітня. Це перший з елементів НКС, внесений Іллінецькою громадою. Нагадано, що у квітні 2024 р. Експертна рада внесла до переліку нематеріальної культурної спадщини Вінниччини шість нових елементів. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3985194-na-vinniccini-palansku-pecenu-viznali-elementom-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini.html>

38. На Хмельниччині церква XIX століття отримає статус пам'ятки культурної спадщини України [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що суд на Волочищині зобов'язав місцеву владу виготовити облікову документацію на Хрестовоздвиженську церкву 1856 р. в селі Сарнів Хмельницької області та внести її до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Зауважено, що через бездіяльність уповноважених органів храм понад 12 років не мав статусу пам'ятки, що загрожувало його збереженню. Нагадано, що дерев'яну церкву зведено в синодальному стилі за кошти поміщиків

Млодзянського і Залевського. Текст: https://risu.ua/na-hmelnichchini-cerkva-hih-stolittya-otrimaye-status-pamyatki-kulturnoyi-spadshchini-ukrayini_n156078

39. Науковці і Церква презентували факсимільне видання Дубенського Четвероєвангелія [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 7 травня у Львові відбулася презентація факсимільного видання Дубенського Четвероєвангелія — унікальної рукописної книги XVI ст. Захід зібрав науковців, видавців, духовенство та представників обласної влади. Дубенське Четвероєвангеліє складається з 306 аркушів, написаних південноруським уставом. Видання факсиміле книги, яке супроводжувалося участю Церкви та науковців, має не лише історичне, а й духовне значення. Єпископ Володимир (Груца) зауважив, що Євангеліє залишається живим Словом для кожної епохи. Начальник Львівської обласної військової адміністрації Ярослав Гасяк наголосив на важливості збереження національної культурної спадщини. Акцентовано, що видання сприятиме подальшим дослідженням української писемної та церковної традиції.* Текст: https://risu.ua/naukovci-i-cerkva-prezentuvali-faksimilne-vidannya-dubenskogo-chetveroyevangeliya_n156076

40. Озимчук О. Б. Пам'ятки вельбарської культури на Рівненщині. Проблеми історичної інтерпретації [Електронний ресурс] / Олег Борисович Озимчук, Юлія Миколаївна Візитів, Віта Павлівна Коцюбайло // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 122-133. *Розглянуто вплив російсько-української війни на археологічну та музейну діяльність в Україні, акцентовано на необхідності збереження культурної спадщини під загрозою знищення. Увагу приділено дослідженню римських археологічних артефактів, зокрема нумізматичних і культових предметів, у контексті вельбарської культури на Рівненщині. Проаналізовано джерела, хронологію надходження знахідок і їхній вплив на побут, традиції та вірування готських племен. Дослідження дає підстави для переосмислення взаємин Риму з племенами Східної Європи та відходу від радянського історичного наративу.* Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/540/503>

41. Оцифровано архіви розтрошеного росіянами Будинку письменників у Києві [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 30 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про завершення оцифрування важливих архівних документів про будівлю Національної спілки письменників України на вулиці Банковій, яка була пошкоджена внаслідок атаки російськими дронами 01.01.2025. Зазначено, що особливу цінність серед зацифрованих матеріалів мають креслення фасаду будівлі, датовані 1898 р., які стануть основою для розробки проєктів реставрації та допоможуть повернути споруді її первісний вигляд, зберігаючи архітектурну автентичність.* Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189168/>

42. Пашинська А. В. Культурна дипломатія України у взаємодії з тюркськими державами [Електронний ресурс] / Агнесса Валеріївна Пашинська // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 367-374. *Основна мета публікації - аналіз розвитку культурної взаємодії України з тюркськими державами, вивчення сучасних союзів та міжнародних організацій тюркських народів, а також можливостей співпраці з ними, особливо у сфері розвитку та збереження культурної спадщини. Досліджено розвиток культурної дипломатії України у взаєминах із тюркськими державами, з акцентом на історичну спадщину, сучасну співпрацю та роль Організації тюркських держав. Підкреслено стратегічну важливість культурного обміну для міжнародного іміджу України та інтеграції в тюркський культурний простір. Розглянуто перспективи спільних проєктів у культурній, освітній та політичній сферах, що сприяють зміцненню міжнародного діалогу та безпеки, а також популяризації української культури в тюркських країнах.* Текст:

<https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/568/531>

43. «Поверніть храм громаді», - римо-католицька парафія Св. Миколая у Києві звернулась до Зеленського [Електронний ресурс] //

RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що опікунська та Парафіяльна ради костелу св. Миколая звернулись до Президента України Володимира Зеленського з відкритим листом, в якому просять посприяти в остаточному вирішенні передачі будівлі костелу Св. Миколая релігійній громаді та недопущення руйнації видатної історичної та культурної пам'ятки. Акцентовано, що майже століття католицька громада позбавлена своїх законних прав у власному домі. Теперішній уряд України, на жаль, продовжує утримувати викрадену ще більшовицьким режимом святиню, відмовляючись відновити порушене право Церкви. Ця несправедливість кидає тінь на репутацію держави та підриває довіру до влади. Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) наразі виявляє намір оскаржити справедливе судове рішення щодо повернення костелу Св. Миколая римо-католицькій парафії в апеляційному порядку. Нагадано, що згідно з декретом Президента України на засіданні уряду 16.09.2020, прийнято рішення доручити Міністерству культури передати костел св. Миколая в м. Києві у постійне користування римо-католицькій парафії. Що на жаль, не було виконано МКСК. Текст: https://risu.ua/povernit-hram-gromadi-rimo-katolicka-parafiya-sv-mikolaya-u-kiyevi-zvernulas-do-zelenskogo_n155998

44. Погранична І. Історико-архітектурний розвиток території палацово-паркового комплексу Фредрів – Шептицьких у селі Вишня Львівської області [Електронний ресурс] / Ірина Погранична, Кароліна Узієль // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 1). — С. 101-112. Досліджено розвиток палацово-паркового комплексу Фредрів – Шептицьких у селі Вишня, який поєднує європейську архітектуру XIX ст. із традиціями Галичини. Територія вирізняється чіткою просторовою організацією, а парк поєднує регулярні та пейзажні елементи. Проаналізовано сучасний стан палацу, окреслено його архітектурно-планувальні особливості та збереженість декоративних елементів, що стане основою для майбутнього проєкту реставрації. Текст:

<https://science.lpnu.ua/uk/sa/vsi-vypusky/volume-7-number-1-2025/istoryko-arhitekturnyy-rozvytok-terytoriyi-palacovo-parkovogo>

45. Проєкт "Меморіальний центр Голокосту "Бабин Яр": троянський кінь путіна прив'язаний на Банковій? [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2025. – 7 трав. – Електрон. дані. *На основі матеріалу інтерв'ю українського громадського діяча та правозахисника єврейського походження Йосифа Зісельса Ірмі Берг (ютубканал "Ukrainer") розглянуто ситуацію навколо спроб реалізувати в Україні російський проєкт меморіалу в Бабиному Яру, ініційований російськими бізнесменами Михайлом Фрідманом, Павлом Фуксом та Германом Ханом, які в 2016 р. фінансували створення Меморіального центру Голокосту "Бабин Яр". Зазначено, що українські євреї висловили рішучу незгоду з цим проєктом як таким, що є своєрідною зброєю російської пропаганди у її прагненні дискредитувати Україну в світі. Ілля Зісель вказав на антиукраїнські наративи в ідеології створення проєкту, зокрема зауважив, що подавалась сумнівна російська інтерпретація ролі українців у Другій світовій війні як другорядної і несуттєвої. Окрім того, Йосиф Зісель стверджує, що російські бізнесмени мали певну підтримку в Офісі Президента України (ОПУ), зокрема з боку глави ОПУ Андрія Єрмака. Громадський діяч наголосив на неприпустимості реалізації російського проєкту, особливо на тлі широкомасштабного російського вторгнення, та запропонував конфіскувати всі встановлені в Бабиному Яру за російські гроші інсталяції, націоналізувати їх та передати Інституту історії НАН України.* Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3957/180/189256/>

46. Рада ухвалила постанову про відзначення 600-річчя з'їзду монархів держав Європи у Луцьку [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 13 трав. – Електрон. дані. *Зазначено, що Верховна Рада України (ВР України) підтримала проєкт постанови щодо відзначення 600-річчя з'їзду монархів держав Європи у Луцьку у 2029 р. Запропоновано урочисто відзначити на державному рівні 600-річчя з'їзду*

монархів держав Європи, який проходив у місті Луцьку 1429 р. Проектом постанови рекомендується Кабінету Міністрів України (КМ України) утворити Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення цієї події та розробити і затвердити відповідний план. Профільним міністерствам (МКСК, МОН, МЗС) рекомендовано організувати низку заходів (тематичних виставок, лекцій, вечорів, мистецьких конкурсів, святкових концертів, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо). Нагадано, що за ініціативою великого князя литовського Вітовта у січні 1429 р. у Луцьку, в замку Любарта, відбувся з'їзд європейських монархів, який заклав основи проведення зустрічей лідерів європейських держав. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3992476-rada-uhvalila-postanovu-pro-vidznacenna-600ricca-zizdu-monarhiv-derzav-evropi-u-lucku.html>

47. Рибчинський О. Розвиток середмістя та архітектурні особливості ратуші Старокостянтинова [Електронний ресурс] / Олег Рибчинський // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 1). — С. 87-94. *Досліджено етапи формування середмістя Старокостянтинова та просторову організацію ратуші. Виділено три основні етапи розпланування: початковий (до 1561 р.) – розвиток поселення Колицинці; другий (1561 – 1605 рр.) – формування замкового комплексу та площі Ринок; третій (1605 – кінець XVIII ст.) – розширення середмістя та його ущільнення. Проаналізовано архітектурні особливості ратуші, зведеної у стилі італійського ренесансу, ймовірно за проектом Джакомо Мадляна. Будівля була двоповерховою з пивницями, рустованими пілястрами та аттиком.* Текст: <https://science.lpnu.ua/uk/sa/vsi-vypusky/volume-7-number-1-2025/rozvytok-seredmistya-ta-arhitekturni-osoblyvosti-ratushi>

48. Родінова Н. Л. Спадщина українських культурних діячів другої половини XIX століття в контексті розвитку регіонального туризму Наддніпрянщини [Електронний ресурс] / Наталія Леонідівна Родінова // Культур. альм. – 2025. – № 1. – С. 385-390. *Проаналізовано роль*

культурної, літературної та педагогічної спадщини видатних діячів другої половини XIX ст. у розвитку регіонального культурного туризму, зокрема на теренах Наддніпрянщини. Особливу увагу приділено значенню меморіальних музеїв як осередків збереження історичної пам'яті, формування культурної ідентичності та туристичної привабливості. Висвітлено потенціал регіональних музеїв як важливого ресурсу сталого соціокультурного розвитку в умовах сучасних викликів. Текст: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/570/533>

49. Розвідка оприлюднила імена росіян, причетних до вивезення з України архівів [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 24 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що Головне управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МО України) і Державна архівна служба (ДАС) України в розділі “Викрадена спадщина” порталу War&Sanctions оприлюднили імена осіб, причетних до незаконного вивезення українських архівних матеріалів із тимчасово окупованих територій (ТОТ) та їх подальшої інтеграції до російської архівної інфраструктури. Акцентовано, що з 2014 р. під російською окупацією опинилося понад 5 млн. документів Національного архівного фонду України (НАФ), які є невід’ємною частиною національної та світової культурної спадщини. Значна частина цих архівів була незаконно вивезена з ТОТ України — зокрема Криму, частин Донецької та Луганської областей, а також Херсонщини. Зокрема, після звільнення Херсона було встановлено, що російські окупанти незаконно вивезли майже 360 тис. одиниць зберігання документів НАФ. Ці дії є грубим порушенням норм міжнародного гуманітарного права, зокрема Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14.05.1954. Нагадано, що Кабінет Міністрів України (КМ України) схвалив Стратегію захисту документальної спадщини та затвердив операційний план заходів з її реалізації. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3985443-rozvidka-opriludnila-imena-rosian-pricetnih-do-vivezenna-z-ukraini-arhiviv.html>

50. Романів Р. Архітектура Високого Замку порівняно з різночасовими європейськими аналогами [Електронний ресурс] / Роман Романів // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 1). — С. 95-100. *Досліджено архітектурні особливості Високого Замку у Львові порівняно з європейськими фортифікаційними спорудами різних історичних періодів, починаючи від замків "мотте і бейлі" X – XII ст. до готичних фортець XIII – XIV ст. і ренесансних бастионних систем XVI ст. Дослідження має на меті виявити як подібності, так і відмінності між Високим Замком та його європейськими аналогами, розглядаючи такі аспекти, як використання природного рельєфу для оборони, функціональне зонування та еволюцію матеріалів у фортифікаційній архітектурі. Ключовим аспектом цього порівняння є замки типу "мотте і бейлі", що були поширеним типом укріплень у ранньосередньовічній Західній Європі. Також розглянуто вплив готичних укріплень на архітектурну еволюцію Високого Замку.* Текст: <https://science.lpnu.ua/uk/sa/vsi-vypusky/volume-7-number-1-2025/arhitektura-vysokogo-zamku-porivnyano-z-riznochasovymy>

51. Російська армія знищила 150-річний Свято-Вознесенський храм у селі Новопавлівка [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що армія РФ 3 травня нанесла черговий удар керованими авіаційними бомбами по селу Новопавлівка, центру Новопавлівської громади, що на сході Дніпропетровщини. Ударами, попередньо двох КАБів, знищено будівлю Свято-Вознесенького храму, якій понад 150 років. На будівлі немає даху, немає вікон, частково зруйновані стіни, залишилися тільки ті, на яких ікони. Будувалася ця церква та використовувалася у кінці XIX на початку XX ст. Під час радянської влади храм перетворили на молокопереробний завод. Близько 15 років тому у храмі знову були відновлені богослужіння.* Текст: https://risu.ua/rosijska-armiya-znishchila-150-richnij-svyato-voznesejskij-hram-u-seli-novopavlivka_n155943

52. Сивокозова Т. В. Маловідома українська пам'ятка «Решетилівське учительне Євангеліє» [Електронний ресурс] / Т. В. Сивокозова // Укр. мова. – 2025. – № 1. – С. 107-116. *Досліджено Решетилівське учительне Євангеліє – унікальну рукописну пам'ятку кінця XVII ст., що відображає особливості розвитку староукраїнської мови на території побутування середньонаддніпрянського говору південно-східного наріччя, який відіграв помітну роль у творенні нової української літературної мови. Реконструйовано повну назву рукописної пам'ятки, уточнено час її написання та жанрову належність. З'ясовано структурні особливості й тематику повчань. Установлено особливості використання у структурі проповідей двох різновидів письма – півустава та скоропису.* Текст: <https://ukrmova.iul-nasu.org.ua/wp-content/uploads/sites/8/2025/04/10..pdf>

53. Служба зовнішньої розвідки повернула в Україну богослужбову книгу 1758 року [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 16 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) 15 квітня передало Вінницькому обласному краєзнавчому музею стародрук богослужбової книги «Октоїх» 1758 р., втрачений під час Другої світової війни. МКСК отримало унікальне видання завдяки Службі зовнішньої розвідки України. Книгу вивезли до Німеччини під час Другої світової війни із закладу культури, яким на сьогодні є Вінницький обласний краєзнавчий музей. Згодом стародрук потрапив до приватної колекції на території Автономної Республіки Крим. Нещодавно, перебуваючи в Європейському Союзі, власник надав цифрові копії відбитків штампів книги для експертизи. Дослідження підтвердило наявність оригінальних овального та квадратного штампів Вінницького музею. За словами заступника начальника Вінницької обласної військової адміністрації Андрія Кавунця, повернення цієї книги — це не лише повернення артефакту, а й відновлення частинки нашої історії та культури, яка була втрачена. Йдеться про богослужбову книгу, в якій на кожен неділю подається вісім варіантів церковних співів і молитов, серед яких не лише*

короткі пісні, але й цілі поеми на честь Богородиці, апостолів та інших святих. Назва «Октоїх» (або «Осмогласник») походить з грецької мови й означає «восьмигласник». Текст: https://risu.ua/vinnickomu-krayeznavchomu-muzeyu-peredali-starodruk-1758-roku_n155493

54. Тараненко М. М. Міжнародно-правове регулювання охорони культурної спадщини в умовах збройних конфліктів [Електронний ресурс] / М. М. Тараненко, Д. А. Дряпак // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 3. – С. 505-509. *Проаналізовано загрози для культурної спадщини в умовах збройних конфліктів і міжнародно-правових механізмів її захисту. Розглянуто історичний розвиток норм охорони культурних цінностей, починаючи з XIX ст. до сучасності, з акцентом на Гаазьку конвенцію 1954 р. та роль організацій ЮНЕСКО й ІККРОМ. Проаналізовано вплив воєнних дій на культурну спадщину України, проблеми імплементації міжнародного права в національне законодавство, відповідальність за знищення пам'яток і нормативне забезпечення евакуації культурних об'єктів. Наголошено на потребі вдосконалення правових механізмів захисту спадщини.* Текст: http://www.lsej.org.ua/3_2025/123.pdf

55. Тарас Шевченко і Кременеччина : літ.-мист. альм. : до 210-річчя з дня народження Тараса Шевченка / [ред.-упоряд.: Т. Сеніна ; редкол.: О. Гаськевич, Л. Охоцька ; передм. С. Байталюк]. – Кременець ; Тернопіль : Терно-граф, 2024. – 263 с. : іл., портр. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б375451** *На сторінках книги – ґрунтовні дослідження науковців, роздуми, а також засновані на гіпотезі про перебування Тараса Шевченка на Волині та Поділлі в жовтні 1846 р. Також уміщені публіцистичні статті музейників, краєзнавців про громадсько-політичне та культурне життя краю, пов'язане з іменем Т. Шевченка у XX – XXI ст. Поважне місце займають спогади видатного українського поета Дмитра Павличка про відкриття пам'ятника Т. Шевченку у Варшаві та Словацькому в Києві. Подано «Малу енциклопедію» лауреатів Шевченківської премії, які в різні*

роки побували в Кременці. Вперше презентовано літературну та художню Кременецьку Шевченкіану Івана Гарасевича.

56. Терещенко В. Будівництво п'ятикутних замків в ранньомодерній Галичині: методичні проблеми дослідження [Електронний ресурс] / Валентин Терещенко, Ольга Поліщук // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 70-77. Дослідження присвячено п'ятикутним замкам ранньомодерної Галичини, їх класифікації та порівняльному аналізу. Описано методологічні труднощі, пов'язані зі специфікою джерельної бази та браком предметних досліджень. Розглянуто збережені пам'ятки (Бережанський, Пнівський, Чортківський та Бродівський замки) з акцентом на їхнє розташування, конструктивні особливості та використані будівельні матеріали. Проаналізовано зв'язок між формою замків і тогочасною фортифікаційною теорією, зокрема вплив магічних та ідеологічних уявлень епохи. Визначено основні тенденції розвитку п'ятикутних замків у контексті еволюції оборонної архітектури.

Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38649/tereshchenko.pdf>

57. Ткач К. Польські журналісти обговорили з МКСК співпрацю у сфері культури [Електронний ресурс] / Катерина Ткач // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 17 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 16 квітня пройшла зустріч між заступником Міністра культури та стратегічних комунікацій (МКСК) України з питань європейської інтеграції Андрієм Наджосом та заступником голови Українського інституту національної пам'яті Володимиром Тилищаком із представниками провідних польських медіа. На зустрічі обговорили розвиток українсько-польських культурних відносин, включаючи питання спільної історичної пам'яті, посилення двосторонніх зв'язків у сфері культури, а також теми декомунізації, деколонізації та зміцнення стратегічних комунікацій в Україні. Особливий акцент було зроблено на діяльності робочої групи, яка діє

під керівництвом міністерств культури України та Польщі. Її завдання – знайти взаємоприйнятні рішення для належного вшанування пам'яті громадян обох держав. Текст:

<https://detector.media/community/article/240075/2025-04-17-polski-zhurnalisty-obgovoryly-z-mksk-spivpratsyu-u-sferi-kultury/>

58. У Житомирі презентували культурну спадщину Андрушівської громади [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 30 квіт. – Електрон. дані. *За словами начальниці відділу культури та туризму Андрушівської міської ради Наталії Рудницької, у Житомирі в межах культурно-мистецького проєкту «Культурне коло: світ традицій та обрядовості Полісся» представлено культурну спадщину Андрушівської міської територіальної громади, серед якої, зокрема, обрядова страва «крупки» та експонати Музею українського рушника, де зібрано вироби, що датуються XVIII - XX ст. Зауважено, що обрядова страва "крупки" із села Мостове внесена до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987748-u-zitomiri-prezentuvali-kulturnu-spadsinu-andrusivskoi-gromadi.html>

59. У Харкові археологи показали нові унікальні знахідки з Більського і Котелевського городищ [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 7 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Музеї археології Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна відкрито виставку «Древній Гелон єднає», присвячену 20-річчю співпраці університету з заповідником «Більськ» та результатам археологічних досліджень 2022 – 2025 рр. на території Більського городища. Незважаючи на повномасштабну війну, археологи продовжують розкопки давнього поліетнічного міста, яке ототожнюють із античним Гелоном. Виставка презентує унікальні знахідки, зокрема бронзовий казан кавказького походження, один із трьох відомих у Північному Причорномор'ї, а також світлини з розкопок і результати роботи експедицій, що тривають уже*

понад 70 років. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990149-u-harkovi-arheologi-pokazali-novi-unikalni-znahidki-z-bilskogo-i-kotelevskogo-gorodis.html>

60. У Херсонському художньому музеї побоюються, що найцінніші викрадені росіянами твори зникли [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 5 трав. – Електрон. дані. Висвітлено проблему викрадення понад 10 тис. творів мистецтва з Херсонського художнього музею під час російської окупації 2022 р. Зауважено, що частину колекції незаконно вивезено до Центрального музею Тавриди в Криму, що підтвердив його директор після тривалого мовчання. Херсонські музейники занепокоєні можливим зникненням найцінніших експонатів та наголошують на порушенні міжнародного права, зокрема Гаазької конвенції 1954 року, і українського законодавства. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989490-u-hersonskomu-hudoznomu-muzei-pobouutsa-so-najcinnisi-vikradeni-rosianami-tvori-znikli.html>

61. Україна підтримує петицію з вимогою позбавити Росію членства у Міжнародній раді музеїв [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 7 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Міністерство культури та стратегічних комунікацій (МКСК) підтримує петицію французької громадської організації “За Україну, за їхню та нашу свободу!” з вимогами позбавити РФ членства у Міжнародній раді музеїв (ICOM). Зауважено, що ст. 7.2 Кодексу етики ICOM визначає, що музейна політика повинна ґрунтуватися на міжнародному праві, яке є стандартом у тлумаченні етичного кодексу організації. У петиції наголошено, що членство установ та осіб, які знищують, розграбовують та фальсифікують культурну спадщину, порушує ці принципи. Як зазначає французька організація, багато національних комітетів вже закликали до виключення РФ з ICOM. У петиції також наголошено, що мета РФ полягає не лише у фізичному знищенні української культурної спадщини, а й у її привласненні та русифікації. Такі дії розпочалися ще у 2014 р. після окупації

Криму, коли з місцевих музеїв вивезли тисячі артефактів. МКСК інформує, що триває робота, спрямована на притягнення працівників музейної сфери держави-агресора до відповідальності за злочини проти української культурної спадщини. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990466-ukraina-pidtrimue-peticiu-z-vimogou-pozbaviti-rosiu-clenstva-u-miznarodnij-radi-muzeiv.html>

62. Україна презентувала досягнення у сфері культури в межах зустрічі-скринінгу з Європейською Комісією [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 7 трав. [№ 341]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 30 квітня 2025 р. в Брюсселі відбулася двостороння зустріч між делегацією України та представниками Європейської Комісії у межах офіційного скринінгу відповідності українського законодавства праву ЄС за Розд. 26 «Освіта та культура» (Кластер 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток»). Українська сторона представила стан адаптації національного законодавства у сфері культури до стандартів ЄС, зокрема щодо охорони і збереження культурної спадщини, мобільності митців і цифрової трансформації. Від Міністерства культури та стратегічних комунікацій України участь у зустрічі взяв заступник міністра з питань європейської інтеграції Андрій Наджос. Також до заходу в форматі онлайн долучився голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв. Особливу увагу надали Стратегії розвитку культури до 2030 року, яка базується на європейських практиках. Європейські партнери поставили запитання щодо механізмів моніторингу реалізації Стратегії та висловили готовність надати підтримку в цьому напрямі. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/383846>

63. Українська культура має стати одним із драйверів демократичної трансформації – Точицький [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 28 квіт. – Електрон. дані.

Зазначено, що українська культура в майбутньому має стати одним із рушіїв глобальної демократичної трансформації. Про це сказав міністр культури та стратегічних комунікацій (МКСК) Микола Точицький під час форуму «Стратегія розвитку культури в Україні на 2025 - 2030 роки». Очільник МКСК зауважив, що Стратегія має чотири ключові цілі: зміцнення людського капіталу через культуру; захист і переосмислення спадщини як інструменту ідентичності, а не лише пам'яті; підвищення стійкості культурної екосистеми; інтеграція у глобальний культурний простір не як периферії, а як повноцінного гравця. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986819-ukrainska-kultura-mae-stati-odnim-iz-drajveriv-demokraticnoi-transformacii-tocickij.html>

64. Утевська П. В. Будинок із левами : нариси історії українського візуального мистецтва XI - XX століть / Паола Утевська, Дмитро Горбачов ; за заг. ред., [післяслов'я] Андрія Пучкова ; [передм. Д. Горбачова]. – Київ : Дух і літера, 2024. – 563 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А837234** У книзі презентовано серію нарисів, у яких у хронологічній послідовності висвітлено перипетії становлення українського мистецтва XI – середини XX ст. в особах його найцікавіших представників, себто від Алімпія Печерського до Казимира Малевича, твори яких зберігаються переважно в музеях України або прикрашають українські міста. Висвітлено процеси формування основних художніх напрямів і технік на підставі презентації творчого продукту таких майстрів, як: Андрійчина Многогрішний, Григорій і Дмитро Левицькі, Алімпій Галик, Володимир Боровиковський, Тарас Шевченко та ін. Книжка є стислою історією українського візуального мистецтва, оскільки комплексно торкається всіх його видів – од архітектури до книжкової графіки.

65. Федунків З. Результати обстеження Маріямпільського замкового комплексу та напрацювання пропозицій для його консервації [Електронний ресурс] / Зеновій Федунків // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка».

– 2024. – Вип. 21. – С. 30-44. *Йдеться про дослідження замкового комплексу бастионного типу Белзецьких – Яблонівських у селі Маріямполі. У процесі натурних обстежень проведено ідентифікацію залишків фортифікацій, оцінено їхній технічний стан і рівень збереженості, проаналізовано планувальну структуру та просторову організацію укріплень. Особливу увагу приділено історичним картографічним джерелам кінця XVIII – початку XIX ст., які дали змогу уточнити реконструкцію комплексу. Дослідження актуалізує проблему руйнування пам'ятки через природні та антропогенні чинники й обґрунтовує необхідність термінових консерваційних заходів. Надано рекомендації з порятунку об'єкта та наголошено на доцільності підвищення його охоронного статусу як важливого елементу культурної спадщини й туристичного ресурсу регіону. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38644/fedunkiv.pdf>*

66. Фенцур В. Збереження та використання оборонних башт старого міста Кам'янця-Подільського [Електронний ресурс] / Василь Фенцур, Валентин Пагор // Сучас. проблеми дослідж., збереження та реставрації іст. фортифікацій / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2024. – Вип. 21. – С. 108-120. Вказано, що більшість оборонних веж перебувають на балансі Національного історико-архітектурного заповідника «Кам'янець» і входять до туристичної інфраструктури міста. Розташування деяких із них у важкодоступних місцях ускладнює огляд і відвідування туристами, що потребує пошуку нових підходів до їх ревалоризації. Розглянуто історію пам'яток оборонної архітектури, які розташовані на нижньому та верхньому рівнях каньйону. Прослідковано етапність еволюції фортифікаційних споруд в історико-архітектурному середовищі міста. Узагальнено результати археологічних та історико-архітектурних досліджень. Описано реставрацію та пристосування оборонних веж для сучасних потреб туризму та культурного відпочинку. Мова йде про засоби відновлення інвестиційної привабливості з активним включенням об'єктів у

<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/apr/38686/fencur.pdf>

67. Фінляндія готова підтримувати ініціативи культурного сектору України під час війни – МКСК [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 8 трав. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства культури та стратегічних комунікацій (МКСК), міністерка науки та культури Фінляндії Марі-Леена Талвітіс підтвердила готовність її країни до розвитку міжнародних ініціатив, спрямованих на підтримку українського культурного сектора в умовах війни. Зазначено, що глава МКСК Микола Точицький у межах робочого візиту до Фінляндії провів низку двосторонніх зустрічей із колегами з нордичних і балтійських країн. Із міністрами культури Норвегії, Швеції, Данії, Естонії, Литви, Ісландії та Фарерських островів він обговорив практичні кроки для виконання положень Декларації про зміцнення стійкості культурного сектора України. Ішлося, зокрема, про Платформу культурного відновлення, Український фонд культурної спадщини та Коаліцію з протидії незаконному обігу культурних цінностей. Окрему увагу сторони приділили підготовці до Конференції з відновлення України (URC2025), у межах якої відбудеться спільна дискусія щодо ролі культури в розвитку людського капіталу. У форматі круглого столу М. Точицький обговорив із колегами підготовчі заходи для захисту культурної спадщини під час безпекових криз і природних катастроф.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990507-finlandia-gotova-pidtrimuvati-iniciativi-kulturnogo-sektoru-ukraini-pid-cas-vijni-mksk.html>

68. Фомиця Т. О. Леся Курбас. Від Корифеїв до Авангарду : у 2 т. / Таїсія Опанасівна Фомиця. – Суми : Коллаж-Принт, 2025. – Т. 1. – 399 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: B84540-1** Ця книга про видатного українського режисера Леся Курбаса, творчий шлях якого проліг від професійної роботи в театрі Корифеїв до постановки авангардних п'єс у створеному Курбасом театрі «Березіль». У книзі вперше більш ґрунтовно приділено увагу знайомству Леся Курбаса з австрійським вченим-

авангардистом Рудольфом Штайнером та впливу останнього на подальшу творчу долю українського режисера.

69. Чень Л. Мистецькі особливості іконостаса церкви Собору Пресвятої Богородиці в Ременеві [Електронний ресурс] / Леся Чень, Ярослав Ракочий // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 1). — С. 113-120. *Досліджено іконостас церкви Собору Пресвятої Богородиці в Ременеві (Львівська обл.) як зразок українського сакрального мистецтва початку XX ст. Проаналізовано його архітектоніку та іконографію, виявлено національні стилістичні особливості. Зазначено про мистецьку цінність об'єкта, що належить до найкращих зразків галицьких іконостасів.* Текст: <https://science.lpnu.ua/uk/sa/vsi-vypusky/volume-7-number-1-2025/mystecki-osoblyvosti-ikonostasa-cerkvy-soboru-presvyatoyi>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

16.05. 2025 р.